

Kakor stoji stvar danes, je Tur-¹ nah.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POTREBA INTELLIGENCE V STROKOVNI ORGANIZACIJI

Vsako gibanje, posebno pa še naše strokovno, ki temelji na jasnem programu, z jasnimi cilji, naslanjač se na prastare pravice človeka, ki s svojim delom vse ustvarja, se poti in umira na polju dela, od katerega zavisi ves napredek, kultura, znanje in civilizacija, mora imeti organizacijo, čije ustroj lahko premaga vse ovire prirojenih ali priručnih slabosti članstva, da na ta način omogoči pristop vsakomur, kdor iz idealizma in prepričanja o potrebi boja za socialne pravice hoče, da pojača našo razredno skupnost.

Zato nam je predvsem potrebna tudi inteligenca v naših strokovnih organizacijah.

Osredotočena mora biti ta inteligenca v strokovnem pokretu v odboru vsake strokovne organizacije.

Skušnje zadnjih let uče, da brez intelligence v vodstvu organizacije ne gre. Vzglede imamo dovolj. Bil je čas, ko so organizacije rastle kot gobe po dežju. V njih je primanjkovalo intelligence in razpaslo se je prostaško obrekovanje namišljenega nasprotnika. To je pač šlo toliko časa, dokler so krivci pritirali organizacijo na rob propada in se je zadušila v demagogiji, ki so jo zganjali njeni funkcionarji.

Taka usoda čaka vsako organizacijo in odbor, ki gradi na taki podlagi. Ako je organizacija še tako dobro zgrajena, pa jo dobi v roko odbor s tako moralno kvalifikacijo, ki znači popolno pomanjkanje intelligence, je organizacija zgubljena. V prvem redu se pokaže inteligenca vodstva organizacije, če o napakah svojega članstva dobrohotno diskutira, jih z lastnim vzgledom odpravlja, kaže širokogrudnost napram članstvu in strogo sodi vsem javnim in tajnim nasprotnikom organizacije. Inteligenčno vodstvo organizacije mora vsakega člana in naj si bo to kdorkoli, pozvati na razgovor, kakor hitro zazna za dejanja, ki bi utegnili škodovati organizaciji ali ugledu funkcionarjev. Takemu članu je treba predložiti škodljivost njegovega početja in ga prepričati, da je njegovo početje škodljivo zanj in za organizacijo.

Odboru organizacije mora biti vsak član enak. Odbor mora spoštovati sleherno zaslugi člana, pa naj bo že ta velika ali mala, ker je vse doprinešeno na žrtvenik skupnosti, na žrtvenik borbe za moč in ugled organizacije. Odbor organizacije mora iskati iz lastne srede, iz vrst članov, svoje svetovalce, katerih mnenje v korist in napredek organizacije mora vedno upoštevati. Še mnogo je nalog, ki jih mora vršiti odbor organizacije, če noče utoniti v morju zavisti, demagogije, klečeplazstva in politične nemorale, ki jo srečavamo v današnjih časih v vsem javnem življenju in ki je nalezljiva kot vsaka druga kužna bolezen.

Vsak strokovni odbor, ki ga ne vodi idealizem do organizacije, ki ga ne odlikuje vsaj majhno razumsko nadpovprečje, kaj kmalu zabrede ravno v tiste kalne vode, katerih bi se moral najbolj varovati.

Tukaj je treba omeniti največjo zablodo odbora, ki vsled pomanjkanja vsake intelligence sovraži vsakega člana, ki s svojo inteligenco, kulturo in znanjem nadkriljuje posamezne člane strokovnega odbora. Takšna vodstva so največje zlo in poguba za organizacijo. To se prej ali slej mašuje, ker ta temna zabloda okuži tako posameznika kot celoto. To vzbudi v organizaciji najnižje instinkte osebnega obrekovanja, ki rodi nezaupanje in blatenje posameznika ali skupin, ki so mogoče največ žrtvovali za organizacijo.

Člani takšnega odbora ne iščejo nasvetov v organizaciji, pač pa jim je dobrodošel vsakdo, ki ima še tako bujno domišljijo v obrekovanju in zna uganjati demagogijo. Takšni odbori se tudi radi dičijo s pavovim perjem in si laste zasluge drugih za svoje. To so ljudje, ki tavajo v nižinah duševnih občutkov, ter se ne morejo povzpeti k spoznanju, seveda niti ne poznajo svojih nalog. V svojem samoljubju zatajijo vsakogar, ki se jim zdi napoti in stavlja lastno ugodje nad koristi splošnosti.

Kakor so inteligentni strokovni odbori koncentrirana sila vsake enote, duhovno močne organizacije, tako je odbor z nizkimi instinkti in duševnim obzorjem največje zlo za organizacijo. Tu je prva kal razkrojevalnega pro-

UREDNIKOVA POŠTA

PETLETNICA SLOVENSKE KULTURNE MLADINE

Petletnica v našem življenju ali kulturnem delovanju ni končno tako velika doba — za otroke, osobito na kulturnem polju, je pa to velik, nepozaben mejnik! Pet let je odkar so se ustanovili Skupni mladinski pevski zbori! Pet let nam žrvole in vračajo tisto otroško in narodno ljubezen, s katero smo jih obdarili. Pet let pripravljajo trdo pot za bodočnost slovenske pesmi v Ameriki. Iz njih vrst se danes črpa moči za obstoj ostalih zborov odraslih Slovencev; iz njih vrst bo prišla tista sila, katera bo vzdržala slovensko pesem med nami!

Truda in dela je bilo veliko. Mnogo jih je, katerih imena ne bodo nikjer zapisana — njihovo delo in krona pa so ti skupni mladinski zbori. Vsak nastop je njim tiho priznanje, da so in delajo za našo slovensko pesem in kulturo, vsaka pesem je njim tiho priznanje in cvetka na ponosnih slovenskih prsih. Siroka je plast teh tihih, marljivih in požrtvovalnih delavcev za ustanovitev in vzdrževanje teh mladinskih zborov. Prijatelj je veliko, in to je zdrav znamenje, kajti dokler bomo res imeli radi slovensko pesem in našo mladino in jih podpirali v svojem kulturnem udejstvu vanju, toliko časa bo njih delo plodono, toliko časa bo dala slovenska pesem.

Materi, katerim je ta petletnica posvečena so doprinele največ žrtev, ali tiha ljubezen do otrok je šla preko vseh za prejk in dela, topila se je od radosti ob vsakem nastopu, kot le sama mati zamore ko sliši svoje in druge otroke v zbrani slovenski pesmi. Takrat pride Slovenec do veljave in polnega čuta in v Ameriki je tak pošten čut slovenskega srca in radosti nekaj nepopisnega — ker koncem konca smo po jeziku le še vedno tuji — Slovenci!

Ne morem si kaj, da bi ne povedal svoje mnenje, da ako bi ne imeli srečne izbire neumornega pevovodja g. Louis Šemeta, da bi bržkone taki zbori ne obstajali več. Pri stvari ni bilo zadosti, da se je dobilo kompetentnega pevovodja, potrebno je bilo več — ljubezen do slovenske pesmi in otrok, pravo starokrajsko slovensko — čuteče srce in Jobovo potrpežljivost. Poti nepotrebi mu ni bila gladka, ovire so prihajale od tistih vrst odkoder bi jih človek najmanj pričakoval. Tudi to je bilo dobro, saj spoznali smo se kdo je res za slovensko pesem in kulturo, kdo res deluje za vsestranski napredek iste, in kdo je deluje za svoje ožje kroge in s tem se neha vse. Kljub temu, ker je bila dobra mera možatosti v njem je vse grenkobe prečesal in užival sad svojega ustvarjanja. Da ustvarjanja, kajti on je skladatelj marsikaterih lepe melodie, katere so done-

cesa, ki zapušča žalostne razvaline, kakor nas uči preteklost.

Ti problemi so važni za vse organizacije. Treba je slediti inteligentnim nagnjenjem človeka. Popolnoma pokvarjene elemente je treba izločiti, kakor se izloči gnjil sad od zdravega, da se ne okuži.

Strpljivost, odkritosrčnost in srčna kultura naj vodi odbore in članstvo. Odpravijo se naj vse skrivalnice v organizaciji. Če je to kdaj potrebno, potem je to danes, ko se vsaka lahkomišelnost zavržena ali izgubljena sila desetkrat pogreša, ko je vsako nizko strast treba dvakrat iztrebiti, da se očuva enotnost organizacije, da se očuva visoko duševno raven v organizaciji, ki je edino orožje proti zablodam in obrekovalnim poskusom, ki zastrupljajo in končno upropastijo organizacijo. Duh zavednosti in odkritosrčnosti ter visoka srčna kultura naj vlada v organizaciji, to je inteligenca. — "D.P."

spod sodnik, J. Strašen in njegov štab. Še celo čuvaj Dremač je prisegel, da ga ni krsta ki bi mu ugasnil njegovo lanterno.

Vse bo živahno in čuječe. — Zraven se bo zažingala tista stara: "En hribček bom kupil!"

Torej člani društva in ostalo občinstvo, vsi ste prijazno vabljeni na to redko in pomembno prireditve, katera se bo zopet vprizorila v dvorani Jugoslovanskega delavskega narodnega doma v West Parku.

Za postrežbo bo tudi vsestransko preskrbljeno. Ne pozabite datum: v soboto 7. oktobra.

Za odbor društva Delavec, št. 257 SNPJ,

John Križmančič

Novice iz Ljubljane

Euclid, O. — Zvedla sem nekaj novega od naših Progresivnih iz Euclida. No, pa da ne bo katerega preveč skrbelo, kakšna novica je to? Veste, Progresivne Slovence, krožek št. 3. priredijo Card Party, in to v petek 6. oktobra ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

No, sedaj šele izveste pravo novico in ta je, da ne bo nobene stopnine za plačati. Pa pomislite če ni res to nekaj novega. Torej vsi ljubitelji Card Party in pa prijatelji Progresivnih Slovencev, pridite gotovo in nikar ne zamudite te redke prilike, ki vam jo nudijo Progresivne ravno sedaj.

Seveda, v imenu Progresivnih Slovencev, krožka št. 3, povabim tudi naše sosedne Progresivne in sicer krožek št. 1, iz Collingwooda in krožka šte. 2 in 6. iz St. Clairja.

Pridite vse, ker več ko nas bo, tembolje se bomo zabavale.

Kar se pa tiče postrežbe, je pa že vsakemu znano, da Progresivne so vedno prvostolne.

Sem tudi slišala, da bodo pri mizah dobro postregle s kroflički, kiflički in tudi s sladkim kofetkom.

Pri bari bodo tudi prav prijazne natakarike in bodo imele bele predpasnike. Oh, pa še nekaj. Veste, mnogim dobro poznana ga. Rozi Zdešar bo darovala en lepo darilo, da bo lahko vesel, kateri ga bo dobil.

Za srbeče podplate bosta pa pripravljena dva godca in bosta igrala tako, da tudi če imate tursčico v čevljih, vas ne bo nič tiščalo.

Se enkrat vam kličem: pridite v velikem številu, ne bo vam žal!

Pa pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Članica Progresivnih Slovencev, krožek št. 3,

Louise Krashec

V Ljubljano gremo

Euclid, O. — V resnici so se nam pričeli dolgi jesenski večeri, samo ne vemo kaj bi počeli. Kar se tiče naših časopisov smo hitro gotovi, zato pa moramo kar začeti pisati, čeprav nismo sposobni, pa nam bodo že uredniki oprostili, ker drugače nimamo kaj brati.

Sedaj, ko so se pričele naše prireditve od znotraj, ne bo drugega kakor vabilo eden drugega na raznovrstne predstave.

Pri nas v Euclidu smo se pa obrnili na naš starokrajski običaj.

Brez dvoma se še vsak dobro spominja, kako je bilo, ko smo vrazovali žeganje s štruktiji, keravno je že precejšnjo število et preteklo, spomine pa imamo še vedno dobre. Ko so se pričela žeganja, zdaj v eni in zdaj v drugi fari ali podružnici.

Dekleta se vedno povpraševale, ali gremo kaj na žeganje? Ja, kje pa bo, kje v Kašlem? Na zajca bomo pa ja šli!

Dobro, pa gremo. Kje pa se

snidemo? Kar pred cerkvijo, po maši. Ko pridemo do prve gostilne, se že zasliši harmonika. Tukaj bo treba kar eno zaplesati, ker se je začelo veselje mladih fantov in deklet, ki je trajalo pozno v noč.

Ker pa tega nismo pozabili, bomo pa tudi mi Ljubljanci enkrat naredili v tej lepi naši novi deželi, čeprav smo že malo bolj v letih, bomo pa dali našim mlajšim priložnost in starejši bomo pa udarili po štruktiji in krofih, ko se nam obetajo kako dobri da bodo in fletkani.

Smo že vzorec videli. Vprašal sem pa Jim Rotterja, kakšna bo pa kaj godba? O, godba bo pa fina, kar nalašč za žeganje. Biti mora najmanj 15 harmonik. To bo pa res nekaj strašnega. Dekleta se že tudi pogovarjajo, kako bodo pušljice pripenjale. Pa kar nas je tistih, ki jih imamo že malo več na pulku, ne porajamo dosti za pušljice, glavno je, da bo štruktlov zadosti. Ta stvar se bo pa vršila 15. oktobra celi dan.

Zatorej dragi rojaki, od blizu in daleč, ste vsi prav vljudno vabljeni. Saj veste, čimveč nas bo, večje veselje bo. Ne smemo pa pozabiti na našega strica Plevnika in njegovo soprogo, maršala Svetka in njegovo soprogo in pa teta Ljubljanska, bi želeli jih enkrat videti vse skupaj.

Torej na svidenje!

Frank Rupert

France iz Ljubljane

Mladinski koncert!

Cleveland, O. — V nedeljo, 8. oktobra se bodo strnili glasovi naših malih iz vsega širnega Clevelanda, v mogočni manifestaciji slovenske pesmi, ob praznovanju pete obletnice obstoja mladinskih pevskih zborov, ko

(Nalza na 3. str.)

BELGIJA SE BOJI NEMŠKE INVAZIJE

Na gornji sliki sta belgijski kralj Leopold (na levi) in belgijski general Van den Bergen, ki razpravljata o škem položaju Belgije.

ŠKRAJ

V Ljubljani je živel star polkovnik, žene, ne družine, pa denarja in odslužene terista Janeza, ki je bil vojno njegov služnik, koli je bila zunaj v mraz, sneg in je burja, ali ob treh zjutraj iz penzioniranega posebesdami: — Gospod korno meldam, da so vizijonar rekli, da prevzeti komando na tom, ker se sovravnika na napad. — Planil iz postelje, pogled takrat se mu je pa glavi, da je vse to, sedaj drugačni Janez, — je rekel — pojdi k divizionarji, reci, naj me v r — jaz sem že dve leti v — Nato je zlezal ob bro zadelal, se obrnil sladko zaspal.

POGON NA KOM V CHICAGO

CHICAGO, 3. okt. — Zvezni maršali so ukaz kongresnika Marš predstnika kongresu ra o neameriških sinoči vdrl v glavni stniščne stranke v Chicago. Maršali so izjavili bili v glavnem stanu uslužbencev, ki se pojaviti pred čikaškimi ki preiskuje neamerišnosti. Uslužbencem je lje naročeno, naj pri boj strankine dokumenti bili ob času preiskave ni v blagajni.

PRODUKCIJA JEKLA

Obrat ameriških tekočem tednu znaša štokov najvišje moči cijske sile. V teku nov se je obrat povod odstotkov.

PROBLEMI PRISELJENCA

Vprašanje: Prišel sem nezakonito v Združene države mesece februarja 1923. Že mnogo let čakam na priliko, da bi uredil svoje bivanje in postal ameriški državljan. Ali je res, da mi je sedaj dana priložnost to stvar urediti?

Odgovor: Res je. Kongres je končno sprejel dodatek k zakonu, ki je dajal inozemcem, ki so prišli pred 3. junijem 1921, pravico takozvane registracije. Ta pravica je bila sedaj raztegnjena na vse one, ki so prišli pred 1. julijem 1924, pa ni nikakega zapiska o njihovem zakonitem prihodu v vrsto stalnega bivanja. Predsednik je podpisal novi zakon dne 7. avgusta in je zakon takoj stopil v veljavo. — Da se stvar uredi, mora inozemec ali inozemka dobiti sledeče: 1) Da je prišel v Združene države pred dnem 1. julija 1924; 2) da je po svojem prihodu neprenehoma stal v Združenih državah; 3) da je oseba dobrega moralnega značaja; 4) da ni podvržen deportaciji. — Za prošnje služi tiskovina Form 659. Treba tiskovino izpolniti v dveh in jo poslati najbližji priseljeniški postaji z Money Ordrom za \$10 in dvema fotografijama.

Vprašanje: Prišel sem leta 1925 v Združene države skupaj s svojo ženo, sicer zakonito, ali je začasno na obisk. Radi zmede razmer v Evropi pa sem ostal tukaj. Dobro zaslužim in nisem bil nikdar na relifu. Neke sem čital, da je bil v kongresni zakonski predlog, ki bi dovolil inozemcem, ki so tukaj prej 10 let, da uredijo svoje bivanje, tako da morejo postati ameriški državljanji. Ali je bil ta predlog sprejet?

Odgovor: Tak predlog je bil predložen v prejšnjem zasedanju kongresa, ne pa v ravnokar minulem. Kakor zakon danes stoji, v vaša žena sta podvržena deportaciji. Edini način za ureditev stanja je ta, da se podate v inozemstvo in zaprosite ameriškega konzula za priseljeniško vizo. Druga stvar bi bila, če bi bili prišli pred 1. julijem 1924, kajti ravnokar je sprejet zakon, ki omogoča legaliziranje tistim, ki so prišli pred tem dnem.

Vprašanje: Ali je res, da je bil sprejet zakon, ki določa registracijo vseh inozemcev v Združenih državah?

Odgovor: Bil je tak predlog v kongresu, ali kongres ni nič odločil v tem pogledu. Enaki predlogi so bili stavljeni v raznih državah. V Združenih državah je bila registracija inozemcev vzakonsko, vprašanje: Naselil sem se v tujino leta 1911, oženil se in imam v vzgoji svoje otroke, nisem pa nikoli za ameriškega državljanstva. Končno sem odločil vložiti naturalizacijsko prošnjo. Nekdo pa mi je rekel, da federalna sodišča odločajo prošnje onih, ki so dolga leta tukaj stanovali. Kaj je res na tem?

Odgovor: Res je, da v nekaterih okrajih sodniki odklanjajo prošnje za naturalizacijo, ako inozemec stanoval tukaj dolga leta, ne da se bil pobrigal za naturalizacijo. Nekateri sodniki pa namreč izrazili mnenja, da ne prosijo vsled dolgega bivanja, da so predložili ameriški konstituciji, da bržkone niso dobro gradili.

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Širokovajsko povpranje inje radio aparatov. Poročite ENdicott 3380 za približni račun. Vse delo je garantirano.

ACME HARDWARE 7002 St. Clair Ave.

vo za državljanstvo. Na srečo se je to dogodilo le v redkih slučajih, ali stališče teh sodnikov služi za svarilo onim, ki brez potrebe odlagajo naturalizacijo. Kar se vas tiče, vam svetujemo, da takoj vložite prošnjo za prvi papir in v dveh letih zaprosite za naturalizacijo.

Vprašanje: Neka ženska je prišla sem nezakonito 1. 1929, se tu poročila 1. 1930 in ima otroka, tukaj rojenega. Ali bi mogli deportirati jo?

Odgovor: Ker ima tukaj moža in otroka, bržkone ne bi jo deportirali. Oblast pa bi ji dala rok, naj odputuje v inozemstvo, kjer naj se pobriga za priseljeniško vizo. Ako je mož ameriški državljan, bo mogla iti v vrsto v Canado. Naj se obrne na Foreign Language Information Service, 222 - 4th Ave., New York City, ki bo ji dal potrebne podrobne informacije. — FLIS.

Kitajska vljudnost

Cong King je mesto ob gorjem Jang Tseju, kamor so se iz Nankinga preselili nekateri kitajski ministri. Konzulat neke "prizadete države" je stal blizu vojašnice, katere trobentaška šola se je že davno pred oboroženim sporom vsak dan ob treh

zarana vežbala. Naslovnik konzularne službe, vzemirjan po objestni neblagolastnosti bojevnih pihal, si je nataknil uradni krog in krenil k najvišjemu častniku, poveljniku tistega kraja.

"Ekscelenca," — mu je rekel po kitajsko, saj je po vsej odgoji znal ta jezik — "junaki, katerim je dana izredna čast, biti pod vašim poveljstvom, drobijo slednjo noč ubrane sekirice, ki družno z žabjim zborom v mlaki zibljejo spanje meni in moji skromni družini. Navzlic velikemu čaru, kakršnega ima za naša neotesana ušesa ta ponočna godba, se čutimo tako nevredni izredne pozornosti, da si držnem namigniti Vaši Svetlosti, naj ukaže trobentaški šoli kasneje pričenjati svoje vaje: tako ne bomo po nevrednem izkoriščali njenih neprecenljivih dobrot."

Po teh besedah se je konzul priklonil in čakal.

"Ekscelenca," — je odvrnil general — "nobene reči ne bi poslušal z večjim veseljem, kakršne ste pravkar izustili o "tigrjih", katerim poveljevati je dana čast meni nevrednemu. Vaše globoko spoštovanje njihovega daru, ki ga brez oklevanja stavite na višino brezprimerne petja, s kakršnim je narava ob-

lagodarila žabe, mi dela takšno radost, ki je tudi jaz brez pomišljanja primerjam z nasladi, kakršno mi povzroča vaš glas. Vaša Svetlost pa ve bolje ko kdorkoli, da čistoča zraka ob treh zjutraj deloma še slajša zvok trobent. Zategadelj mi še na koncu pameti ni, da bi spremenil uro vežbanja in s takim ravnanjem utegnil zmanjšati nasladi Vaši Svetlosti, sebi pa prigrati veselje, videti vas še kdaj."

33 MILIJONOV UČENCEV

Prošli teden je 33 milijonov mladih Amerikancev zavzelo svoja mesta v šolskih klopih. Zvezni komisar za vzgojo John Studebaker poroča, da je 21.750.000 učencev vstopilo v osnovne šole, 7.200.000 v srednje šole in 1.400.000 v kolegije in univerze.

Urednikova pošta

(Dolje z 2. strani)

bodo podali bogat program v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Ob praznovanju obletnice si vselej priključimo v spomin nastanek skupin in njih razvoj. Kot film, se vrste spomini na koncertne nastope, drugega za

drugim, ki so se vršili po vseh tujakajšnjih narodnih domovih in drugje; veseli ob uspešnih prireditvah in dvorani polni navdušene občinstva — zopet težki, od omalovaževanja potrebe te važne kulturne ustanove.

Vseskozi pa so živo utisnjeni v teh spominih obrazi požrtvovalnih sodelavcev, ki so ves čas zvesto stali ob strani mladinskih zborov in njih učitelja in jim utirali pot, ki je sedaj dospela do pete obletnice, po kateri je šlo čez tisoč otrok, ki je v njih danes ukoreninjena ljubezen in lepota do najlepšega kar imamo — do slovenske pesmi!

Plačilo vsem je lahko zavest,

da je bila ta vsekakor najučinkovitejša in v skrajnem času zamišljena in porojena mislija, ki je postala v clevelandskem kulturnem življenju tako močan pojav, da je dosegel njen odmev že druge države. V dokaz temu bo na nedeljskem koncertu izstavljena trofeja, dar Pennsylvanski rojakov učitelju Mr. L. Šmetu v priznanje za njegovo delo ob priliki nepozabnega pittsburskega koncerta.

V nedeljo je torej dan naših malih. Upati je, da bo občinstvo napolnilo dvorano in prisostvovalo enemu najpomembnejših koncertov predvajanih to sezono.

no. Za združene pevske mladnske zборе,

Josephine Petrič.

SOVJETI DELJO ZEMLJO

Sovjetske oblasti v novo okupiranem poljskem ozemlju so začele deliti zemljo, ki je doslej pripadala raznim plemičem in veleposestnikom, med kmetiško prebivalstvo. Začelo se je s posestvom princa Mihaela Radzivila, sorodnika Hohenzollerncev, o katerem je bilo par dni prej poročano, da je bil aretiran pod obtožbo, da je skušal organizirati gverilsko vojno proti sovjetskim četam.

THE MAY CO'S
Jesenska razprodaja blaga

Posebnosti v najfinejših tkananih, barvah in vzorcih, v finem novem blagu, za popoldne, za ves dan, za trgovino ali večerne obleke - ob velikih prihrankih.

REGULARNO 1.25 DO 1.98 RAYONS

- 1.25 Rayon Faille Alpaca Weaves...
- 1.39 Pin-Striped Alpaca Rayon.....
- 1.39 Celanese Rayon Slipper Satin...
- 1.59 Rich Jacquard Brocade Rayon..
- 1.98 Matelasse Rayon, Rich Patterns.
- 1.98 Black Novelty Matelasse Rayon.

1.00
yard

Regularno 1.00 Novelty Black Acetate Rayons
Črno... zmeraj lepo, povzroča vedno vitkost, vedno pripravno za kakršnokoli obleko. V lepih novih jesenskih barvah v najfinejših tkananih. **69c** yard

Regularno 59c Printed 'Sylvaspun' Rayons
Lepi, tkan rajon, ki se lepo pere, je perfektno, za solo ali športne obleke. V lepih novih barvah in vzorcih. **39c** yard

Posebno! "Jitterspun" rayon
Tkan rajon, v srebrnem tonu, v jesenskih barvah. Lepo za šolske obleke, krila, suknje ali bluže. In se lahko pere. **28c** yard

The May Company ... Fabrics ... Fourth Floor

THE MAY COMPANY

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1940

• Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbira nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite Henderson 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue

ZASLEDUJETE POTEK VOJNE?

Zasledovanje poteka vojne — čitanje časopisov, revij, knjig — vse to nalaga nova bremena na oči vsakega dobro informiranega človeka.

Obilo čitanja bo gotovo povzročilo utrujenost oči, kar je vašim očem škodljivo in zelo možno tudi vašemu zdravju, razen če imate protekcijo vid ohranjujoče svetilke.

Luč preuredi vašo stanovanjsko sobo

Gotov ste lahko, da imate pravo razsvetlavo potom svetlobne preureditve vaše stanovanjske sobe z modernimi I. E. S. VID OHRANJUJOČIMI SVETILKAMI.

Vid ohranjujoča svetilka, podnih ali namiznih modelov, daje oboje, direktno in indirektno luč, pravilno pronicanje svetlobe brez škodljivega blešča in sence.

Milijoni rabijo vid ohranjujoče svetilke za čitanje in druge natančne naloge. So najbolj priljubljene svetilke na trgu in ne stanejo nič več. Cene se prično zelo nizko. Oglejte si priročne 1940 modela vid ohranjujoče svetilke v trgovinah SEDAJ.

The Electrical League

VID JE NEPRECENLJIV • LUČ JE POCENI

VERIDICUS

32

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Grčarjevi žive zelo udobno. S seboj imajo kuharico, Micika je le še gospodinja in tovarišica gospejina; gospa Glowacka pa nahaja vsaj nekaj utehe med temi tremi mladimi veselimi ljudmi, ki skrbijo zanj kakor za najljubšo "tetko".

Tako jo tudi kličejo. Miciko pa so prekrstili v Minko, češ, da je tako mestneje in umestneje. Bliskoma sta minili dve uri. Ko sem nato vozil "domov", se mi je zdelo, kakor da me nosijo peroti. Kako srečni so in kako se ljubijo! Minka jim je kakor sestra.

Obljubiti sem jim moral, da pridem še. Grčar pa mi je zažugal, da pride v celico pome, ako me bo ... O, če bi slutil, kaj se vrši v moji duši! — Usoda, goni me kamorkoli! Ne upiram se več, nego plavam, plavam ... Ne, nič več ne pojdem tja. Blaznost je, misliti, da me more struja čustev, ki me nosi, izkrcati v srečni luki. Čaka naju le poguba, obup, sramota in smrt.

Jaz ne morem ničesar nuditi njej — ona ne more biti nič meni. V dveh svetovih živiva, ki se ne smeta in ne moreta združiti. Samo muka je, kar počenjava, samo greh, kar se godi med nama. Zato ne pojdem več tja. Izgovorim se, da sem bolan in se ne premaknem iz cele.

Malodane vsak dan sem bil v Logu. Boril sem se sam s seboj, smešil sem se, si očital, da se vedem kakor zelen dijaček, dopovedoval sem si, da sem jim gotovo nadležen, da morajo sumiti, kaj me goni neprestano v njih družbo, da se zgražajo nad zaljubljenim redovnikom in se mu smejejo ... Zaman. Kar sem sklenil zjutraj, sem pozabil vsako popoldne. Poslednjič grem, sem si dejal, po slovo. Vedel sem bom mirno in hladno, z ničimer se ne izdam ... Minki pa pokažem, da je niti ne vidim več, da ni nobena misel več pri nji. Naj me pozabi! In celo naravnost ji rečem, naj se omoži. Potem bo konec njenega in mojega nemira.

Tako sem razmišljal dan na dan ... delal sem se junaka resignacije — toda, ah, srce mi je krvacelo in zaječal sem: "Nikoli te ne pozabi ona! nikoli ne pozabiš ti nje!" — In sem šel zopet tja.

In bil sem teh štirinajst dni skoraj vsako popoldne pri nji. Včasih par ur — včasih jedva nekaj trenutkov. A vselej sem bil srečen, ako sem jo le videl in sem govoril z njo nekaj besed. Kakor blisk je švigal ta čas mimo. Kakar bi bil za trenutek pogledal iz grobne teme v solnčni svet, se mi zdi.

A zdaj sem se umaknil v svojo krsto — ne slišim, ne vidim ničesar več — de še mislim na doživljanje, ki so za mano kakor lepe sanje ... Počasi oblede tudi ti spomini, se skrčijo, uvene, končno umro ... In jaz bom, kakor večina mojih tovarišev, le še živa mumija.

Sedeli smo na vrtu ali smo se izprehajali med visokim žitom, preko bujno cvetočih in vonjavih travnikov. Hodili smo na hriček sv. Lenarta, sedeli pred starodavno cerkvico, obdano s trdnim ozidjem, in zrlji preko dolin in hribov. Včasih pa so me spremljali po ovinkih proti samostanu.

Gospa Glowacka hoče poslušati vedno znova, kako mi je njen pokojni Ivan razlagal svoje neznosno hrepenenje po materi, kako me je prosil cigarete, dasi je še jedva dihal, in kako smo ga našli nekega jutra mrtvega, z obrazom brez sledu kakršne boleti. — Izdihnil je pač speč, kakor ugasne dogorela sveča. Pripovedovati ji moram vse vedno znova, vsako malenkost. Hvaležna mi je in neutolažena je, da sem moral zaradi nje trpeti, ko sem storil vendar samo svojo človeško dolžnost.

Navadno se gospa opira na Minkino roko, jaz pa korakam ob nji. Grčar stopa s svojo ženko pred nami. Oba se trudita, da bi spravila gospo na druge, vselejše misli.

Često se jima to tudi posreči.

Grčar mi pripoveduje o očetu, ki je zdrav, dasi še slabotnejši, o bratu Jožefu, ki radostno pričakuje novega potomca, o Janezku, ki je prav marljiv učenec, a bratu Tonetu, ki ima že lastno obrt in dobiva vedno večji ugled. In Minka mi pripoveduje o novicah v Zalesju: — Bralno društvo cvete, prireja javne veselice s koncerti in gledališkimi predstavami, Ramovš

Išče se stanovanje

Mirna družina, treh odraslih oseb išče stanovanje štirih sob v Collinwoodu. Kdor ima, naj se zgleda pri tajniku Slov. del. doma na Waterloo Rd. ali naj pokliče KEnmore 1216.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

GROZDJE

Kakor vsako leto tako imam tudi letos prav lepo grozdje. Prodajam ga na tone ali pa mošt na sode. Grozdje lahko vidite ako pridite na Davis Rd., Perry, Ohio.

KRIST MANDEL

15704 WATERLOO RD.

je predsednik in njegova žena Manica je v društvu ne le vrla pevka, nego poleg Prekove gospe tudi najboljša diletantka. Zupnik Zdražba je postal častni kanonik in živi, odkar je poslanec, s svojo sestrično vedno v Ljubljani. Bogat je, po katoliških podjetjih se uveljavlja njegov praktični duh, trde klobuke in elegantne suknje nosi ter je baje neugnan ponočnjak ...

Tako kramljamo, jaz stopam ob Minki in sem srečen. Dnevi mi niso več enolični in samotni. In kadar se vračam v celo, ne najdem besed, da se Bogu dovolj zahvalim za vse, kar doživljam ... Potem pa se spominim naenkrat! Minkinega pogleda, v katerem je toliko brezupne žalosti, in srce mi poka ... Ah, da ... vse naše veselje je prisiljeno. Pod radostno površino kljuje in grize črv zavesti: "Nemožno — nikoli! Zaman — zaman!"

Zato: konec! Nikoli več ne pojdem tja. Blede cvetke na mojem grobu so dorasle ... ne bom jih zalival. Ne smem! Ne smem!

Nisem šel tja in vendar sem bil tam!

Samo dva dneva sem vzdržal. Potem mi je postalo v celni neznosno. Boril sem se sam s seboj, skušal sem čitati, igrati na klavirju, šel sem na kor in orgljal, potem sem begal po vrtu in drevoredu ... zaman, gnalo me je iz samostana z neodoljivo silo.

Izprehodim se, sem si dejal, izprehodim do utrujenosti, kakor mi je svetoval prijatelj Benedikt. Pa prav v nasprotno stran krenem, sem sklenil.

In sem odšel res proti severu, namesto proti jugu.

V dveh urah pa sem že stal pred cerkvijo sv. Lenarta in zrl nizdol na Log. Z očmi sem iskal vilo in vrt ob nji; na vrtu sem videl le rdeči dežnik in pletene stole pod njim. Toda nikogar ni bilo na vrtu.

Samo od daleč videti njo, sem želel, videti njene kretnje, čeprav ne razločiti njenega obraza. A ni je bilo nikjer.

Hudo mi je bilo. Posloviti sem se hotel od nje v duhu in potem pisati Grčarju, da ne smem in ne morem priti nikoli več. Dolžnosti ne smem zanemarjati in svojega miru si ne dam kaliti. Redovnik sem in nočem se izpostavljati očitjanju, da se posvetnostim še vedno nisem odtrgal.

Sestavlil sem si že celo vrsto razlogov, ki mi branijo, da bi še nadalje prihajal v njegovo družbo.

Celo uro sem strmel navzdol na vilo — čakal, a nikogar nisem dočkal. In končno sem odšel po bližnji proti domu. Umiril sem se in prav vseč mi je bilo, da se vračam, ne da bi jo videl.

Kam sem vendar zašel? Mar res nimam več svobodne volje? Ali ni sramota, da sem odhajal proti severju, a se zdaj vračam vendarle od juga? Smešno, zeleno, deško! — Bodi konec! Mora biti konec! Mora — čeprav mi poči srce!

Hitel sem po cesti proti samostanu.

Naenkrat je zalajal velik pes ... pritekel je k meni — se mi dobričajoč vzel s prednjima nogama prav do ramen: spoznal sem Kastorja, krasno dogo gospe Glowacke.

"Odkod, Kastor?" sem ga vprašal in gladil po sivi dlaki.

A že sem zagledal damo, ki je nedaleč proč sedela sama na zloženih brunih tik ob cesti. In srce mi je radostno zadrhtelo: bila je Minka!

Hitel sem k nji. Vihar čustev je zadivjal po meni, ko mi je ponudila roko in me pogledala vsa zardela, a očividno prav tako srečna.

"Tako sami?" sem vprašal.

"Kastor mi je dober varuh. Grčarjeva sta se odpeljala z vozom v B., kjer se hoče menda gospa K. zavarovati za visoko vsoto. Gospa Glowacka je nekaj bolehnata. Tako sem šla sama na izprehod."

Počasi se je že mračilo. Večerni vetrci je mršil njene lase, da so ji krožili v kodrih po čelu in okoli ušes. V logu nad cesto je prepeval kos in po travnikih so cvrčali črčki. Ozrl sem se na desno in levo: nikjer žive duše. Sama sva.

Kaj vem, kako se je zgodilo? Hipoma sem sedel tik nje, jo zgrabil za roko in se ji zazrl globoko v oči. In potem sem govoril. Ne, moje ustnice so govorile same. Kaj? Ne vem.

Vem le to, da sem ji povedal, da moram misliti neprestano nanjo, da sem nesrečen, ako je ne vidim vsak dan, da sem pač blazen, ker se zavedam, kaj sem,

a si vendar ne morem pomagati. Povedal sem ji, da sem sklenil, da ne pridem nikoli več v njeno bližino, da se zakopljem v samostan in zatrem siloma svoja čustva, da pa me je srce priglasilo na begu pred samim seboj vendarle prav v njeno bližino.

"In zdaj sem srečen, a hkratu strašno nesrečen," sem dejal in sam Bog ve kaj še ...

"Gospod Janko!" je šepetala. "Gospod Janko!" še enkrat in zajokala. "Kako strašno trpim vso to dobo, odkar vas ni bilo več ... Kako grozno mi je, ko vas gledam! In nobene poti — nobene pomoči! Najraje bi umrla ..."

In zajokala je znova.

"Igrača usode sem," je nato pripovedovala. "Čemu sem vas morala spoznati v Zalesju, čemu vas ne morem pozabiti? Uničujem lastno življenje, a vam ne morem pomagati! Brezupnost prej, sedaj in do smrti!"

Pritisnil sem jo k sebi in ječal še sam:

"Brezupnost! Sama nesreča in žalost, dasi bi bila lahko tako srečna!"

"O, da bi ne bili katoliški duhovnik — redovnik!" je dejala. "Vem ... poznam vas in sebe — bila bi lahko popolnoma srečna!"

Hipoma je vstala, me prijala za desnico in jo stisnila:

"Tudi gospod Drobnič je ... spo Tinko popolnoma srečen, in niti poročena nista!"

Drobnič! Pred duhom mi stal nekdanji tovariš. Posledično sem ga videl na vlaku, ko se vračal s Klinarjevega greba v Podgori. V Ljubljani se je vozil, ko je vrgel s seboj izvoljenki in v nov poklic. Ži in reši se!" mi je dejal. Drobnič — prav iste besede mi jih je govoril v slovo smrti bolni Klinar.

Zdrznil sem se. Kajti Minka je zdaj dejala energično: "Gospod Janko, bežite in se!"

"Moj Bog! Minka, ti misliš, bi bilo to mogoče?" sem taltal.

"Ako me ljubite ... ljubite vse mogoče!" je dejala. "me ljubite?"

Kaj se je zgodilo potem vem ...

A bil sem blazen, ko sem stopal domov. Minka, nekako preprosta Bezlajeva Micika, me je s svojo žensko energijo rešila dvakrat pogube, zdaj že tretjič odprla okno v ljubljeno deželo ... O, kakšen neodoljiv in omamljiv je poleg nje čustven moč!

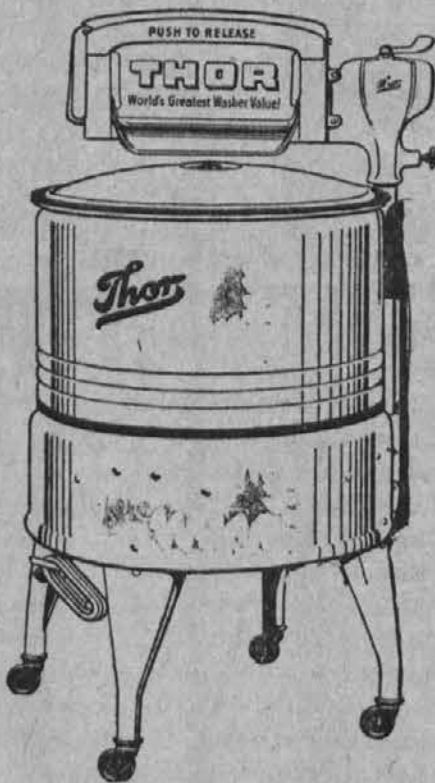
(Dalje sledi.)

POPOLNOMA NOV

1940

Thor 49⁹⁵

Prodaja na nizke mesečne obroke

TRPEŽEN ZA TEŽKO RABO

DRŽI 8 FUNTOV PERILA

Acme Hardware

7002 St. Clair Ave.

ENDicott 3880

You ask your Lawyer about your taxes... HE'S AN EXPERT!

You ask your Bookseller about your reading... HE'S AN EXPERT!

ask your Bartender about Ten High

HE'S AN EXPERT!

He knows why you'll DOUBLE YOUR ENJOYMENT with this fine Bourbon!

Your bartender will tell you that TEN HIGH is distilled under doubly careful control in the world's largest distillery. He knows that Hiram Walker's painstaking whiskey-making methods mean doubly rich, doubly satisfying flavor, free of "Rough Edges."

WORTH THE FEW CENTS MORE PER DRINK ... DOUBLES YOUR ENJOYMENT!

Ask your bartender—for "Double Your Enjoyment." He'll know you want TEN HIGH, the bourbon that's an All-American favorite! Hiram Walker & Sons Inc., Peoria, Ill.

TEN HIGH

STRAIGHT BOURBON WHISKEY 90 PROOF

\$1.64 86c

QUART Code No. 171-A PINT Code No. 171-C

Združeni Mladinski Pevski Zbori

Vas prijazno vabijo na

KONCERT in SLAVLJE

pet-letnega obstoja

V NEDELJO, 8. OKTOBRA

ob 3. uri popoldne v Slov. Nar. domu na St. Clair Avenue

Na programu je nad 30 točk in vse točke bodo izvajali skupni zbori. Koncert bo posvečen v počastitev VSEM MATERAM.

Zvečer se bo vršila prosta zabava in ples. Svirla Jankovic in Vadalov orkestra.